

Sygn. akt *XVII AmE 13/14*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Andrzej Turliński</i>
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Agnieszka Godlewska - Kur

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

spraw z odwołań (...) SA w W. i (...) Sp. z o. o.
w W.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

z udziałem (...) Sp. z o. o. w W., (...) S.A. w W.
i J. K.

o ustalenie nieuzasadnionego wstrzymania sprzedaży energii elektrycznej

na skutek odwołań od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 22 października 2013 r. Nr (...) oddala odwołania.

SSO Andrzej Turliński

Sygn. akt XVII AmE 13/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 października 2013 r. Nr (...) pozwany - Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, po rozpatrzeniu wniosku J. K. z dnia 01 sierpnia 2013 r. w sprawie rozstrzygnięcia przez Prezesa URE sporu dotyczącego nieuzasadnionego wstrzymania w dniu 19 lipca 2013 r. przez (...) Sp. z o.o. na zlecenie (...) SA dostaw energii elektrycznej do nieruchomości zlokalizowanej w W. przy ulicy (...), stwierdził, że wstrzymanie w dniu 19 lipca 2013 r. dostarczania energii elektrycznej do nieruchomości J. K. zlokalizowanej w W. przy ul. (...), przez (...) Sp. z o.o., na zlecenie (...) SA, było nieuzasadnione.

Od ww. decyzji (...) SA w W. oraz (...) Sp. z o.o. w W. (powodowie) złożyli jednobrzmiące odwołania.

Sprawa z odwołania (...) SA w W. zarejestrowana została pod sygnaturą akt XVII AmE 13/14, a sprawa z odwołania (...) Sp. z o.o. w W. została zarejestrowana pod sygnaturą akt XVII AmE 14/14.

Powodowie zaskarżyli decyzję w całości domagając się zmiany decyzji i umorzenia postępowania w sprawie, ewentualnie uchylecia decyzji w całości, ewentualnie zmiany decyzji w całości i stwierdzenia, że wstrzymanie dostawy

energii elektrycznej do lokalu wnioskodawcy nie było nieuzasadnione oraz zasądzenia na rzecz powodów kosztów postępowania według norm przepisanych.

Wskazanej decyzji zarzucili naruszenie:

I. przepisów prawa procesowego, tj.:

1) art. 105 § 1 k.p.a. w zw. z art. 30 ust. 1 Prawa energetycznego – przez nieuwzględnienie okoliczności uzasadniających umorzenie postępowania administracyjnego, pomimo oczywistego i znanego Prezesowi URE z urzędu braku podstaw do jego wszczęcia i rozstrzygnięcia w sprawie,

2) naruszenie przepisów art. 6, 7 i 8 k.p.a. oraz art. 19 i 20 k.p.a. w zw. z art. 30 ust. 1 i art. 23 ust. 2 pkt 12 Prawa energetycznego poprzez błędną ich wykładnię, polegającą na przyjęciu, że pozwany jest organem właściwym do rozstrzygnięcia sprawy, w której de facto nie miał formalno i materialnoprawnych podstaw do władczej ingerencji w formie decyzji administracyjnej, co w konsekwencji skutkowało wydaniem przez niego wadliwej decyzji administracyjnej z naruszeniem przepisów o właściwości (art. 156 § 1 pkt 1 k.p.a) oraz bez podstawy prawnej (art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a),

II. przepisów prawa materialnego, tj.:

1. art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego przewidującego, że w sprawach spornych dotyczących m.in. w przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania energii rozstrzyga Prezes URE – przez zastosowanie tego przepisu w sytuacji w której między wnioskodawcą a powodem nie było sprawy spornej co do nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania energii.

W uzasadnieniu odwołania podali, iż w niniejszej sprawie ujawniła się klasyczna postać bezprzedmiotowości postępowania, tj. brak przedmiotu rozstrzygnięcia z uwagi na nieistnienie sporu między stronami postępowania administracyjnego. Stąd też organ regulacyjny powinien uwzględnić okoliczności uzasadniające umorzenie postępowania administracyjnego w tej sytuacji. Pozwany w innej sprawie, dotyczącej wstrzymania dostarczania energii, biorąc pod uwagę zbliżone okoliczności, na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. umorzył postępowanie decyzją z dnia 20 października 1999 r. sygn. akt DNJ 61/99.

Powodowie wskazali, iż w niniejszej sprawie w dniu wydania decyzji wnioskodawcy dostarczana była energia elektryczna, co zgodnie z wyrokiem Sądu Antymonopolowego z dnia 4 grudnia 2000 r. (sygn. akt XVII AmE 3/00, który dotyczy wyżej wymienionej decyzji z dnia 20 października 1999 r. sygn. akt DNJ 61/99) ma kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej kwestii. Sąd Antymonopolowy w wyroku z dnia 4 grudnia 2000 r. stwierdził, iż „Istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy ma wyłącznie akt, że w dniu wydania decyzji odwołującej się dostarczana była energia elektryczna. Nie było już zatem między odwołującą się a Zakładem (...) sprawy spornej co do nieuzasadnionego wstrzymania dostawy prądu, która podlegałaby rozstrzygnięciu Prezesa Urzędu na podstawie art. 8 ust. 1 prawa energetycznego.”

Zdaniem powodów, pomimo zmiany stanu materialnego w przedmiocie nieuzasadnionego wstrzymania dostaw energii elektrycznej, przepisy będące podstawą decyzji (...) oraz wyroku XVII AmE 3/00 pozostają albo niezmienione (art. 105 § 1 k.p.a.) albo zmieniły się w takim zakresie (art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego), że nie dezaktualizuje to poglądów prawnych wyrażonych w podstawach decyzji (...) oraz wyroku XVII AmE 3/00.

Działania Prezesa URE są przede wszystkim poddane zasadzie praworządności, zawartej w art. 6 k.p.a. oraz art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wymaga ona bezwzględnej zgodności z prawem (procesowym, materialnym, ustrojowym) każdej czynności organu, w tym czynności orzeczniczej podejmowanej zgodnie z normami kompetencyjnymi zawartymi w przepisach prawa. Zasada praworządności z art. 7 k.p.a. wyklucza działanie organu w interesie strony bez podstawy prawnej. Pozwany, który nie miał upoważnienia ustawowego do wydania zaskarżonej decyzji, naruszył poprzez jej wydanie podstawowe zasady postępowania administracyjnego, co samo w sobie,

kwalifikuje zaskarżoną decyzję do uchylecia. Ponadto, w ocenie powodów, Prezes URE nie był właściwy do wydania decyzji w niespornej sprawie pomiędzy przedsiębiorstwem energetycznym a jego odbiorcą. Prezes URE wydając merytoryczną decyzję w niespornej sprawie rażąco naruszył przepisy o swojej właściwości, które winien jest przestrzegać z urzędu. W konsekwencji decyzja jest nieważna, jak to wynika z art. 156 § 1 pkt 1 k.p.a. Niezależnie od powyższego, ocena stanu faktycznego i prawnego przedmiotowej sprawy uzasadnia tezę, że organ regulacyjny wydając zaskarżoną decyzję działał bez podstawy prawnej, co również skutkuje wadą nieważności w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.

Powodowie podnieśli, iż orzekając w trybie art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego Prezes URE obowiązany jest ustalić wszystkie okoliczności danej sprawy niezbędne dla jej rozstrzygnięcia, w tym przede wszystkim, czy pomiędzy stronami istniał spór. W przedmiotowej sprawie istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia miał fakt, że w dniu wydania decyzji, tj. 22 października 2013 r. do nieruchomości wnioskodawcy przy ul. (...) w W. była dostarczana energia. Zatem w dniu wydania decyzji między wnioskodawcą a powodami nie istniał spór co do nieuzasadnionego wstrzymania dostawy energii, która podlegałaby rozstrzygnięciu Prezesa URE na podstawie art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego. W rozpoznawanej sprawie pozwany powinien stwierdzić swą niewłaściwość już po wszczęciu postępowania administracyjnego.

W odpowiedziach na odwołania pozwany wniósł o ich oddalenie.

W dniu 26 czerwca 2015 r. Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów na rozprawie postanowił na podstawie art 219 k.p.c. połączyć do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy o sygnaturach akt XVII AmE 13/14 i XVII AmE 14/14 i prowadzić je dalej pod sygn. akt XVII AmE 13/14.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny.

Powód – (...) SA z siedzibą w W. jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Poprzednie nazwy podmiotu to (...) SA i (...) SA (k. 12 - 18V akt sądowych).

Powód – (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...) (k 16 – 19 akt sądowych).

Podstawę dostarczania energii elektrycznej do nieruchomości J. K. stanowi umowa nr (...) sprzedaży energii elektrycznej zawarta w dniu 21 listopada 2000 r. w W. pomiędzy J. K. a (...) SA w W. (K 40 – 41 akt administracyjnych).

(...) Sp. z o.o. jest dystrybutorem energii sprzedawanej przez (...) SA działając na zlecenie sprzedawcy.

W dniu 20 czerwca 2012 r. J. K. przekazał do (...) SA oświadczenie w przedmiocie zmiany adresu do korespondencji wynikającej z wiążącej go z (...) SA umowy na: ul. (...), (...)-(...) J., gmina N. (K 20 akt administracyjnych), którego przyjęcie zostało potwierdzone w dniu 21 czerwca 2012 r. przez pracownika (...) SA. Do systemu informatycznego (...) SA wprowadzony został jednak błędny kod pocztowy (...)-(...) J. (gmina O.), na który kierowana była następnie do wnioskodawcy korespondencja (wyjaśnienie pełnomocnika (...) SA K. S. K 38 -39 akt administracyjnych, pełnomocnictwo K – 61 akt administracyjnych).

W związku z istniejącymi na koncie rozliczeniowym J. K. zaległościami za energię elektryczną w dniu 16 kwietnia 2013 r. zostało do niego skierowane na adres: ul. (...), (...)-(...) J. (gmina O.) „wezwanie do zapłaty” obejmujące należności wynikające z faktury VAT nr (...) z terminem płatności 10 stycznia 2013 r. na kwotę 135,60 zł oraz z faktury VAT nr (...) z terminem płatności 11 marca 2013 r. na kwotę 108,11 zł.

W wezwaniu tym poinformowano klienta powołując się na art. 6 ust. 3a Prawa energetycznego, że brak wpłaty skutkować będzie wyłączeniem energii elektrycznej pod adresem ul. (...) (...)-(...) W..

Zgodnie z informacją (...) SA zawartą w piśmie z dnia 3 września 2013 r. w dniu 12 czerwca 2013 r. do J. K. skierowano również na błędny adres: ul. (...), (...)-(...) J. (gmina O.) kolejne „wezwanie do zapłaty”. W dniu 19 lipca 2013 r. (...) Sp. z o.o., działając na zlecenie (...) SA, wstrzymał dostarczanie energii elektrycznej do nieruchomości J. K. (wyjaśnienie pełnomocnika K 38 -39 akt administracyjnych).

W dniu 1 sierpnia 2013 r. do Prezesa URE wpłynął wniosek J. K., uzupełniony pismem z dnia 2 sierpnia 2013 r. oraz z dnia 5 sierpnia 2013 r., o wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania energii elektrycznej do jego nieruchomości przez (...) Sp. z o.o., na zlecenie (...) SA (K 1 – 2V oraz K 5 – 7 akt administracyjnych).

Pismem z dnia 19 sierpnia 2013 r. zawiadomiono J. K., (...) SA oraz (...) Sp. z o.o. o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania energii elektrycznej do nieruchomości J. K. (K 33 – 34V akt administracyjnych).

W dniu 20 sierpnia 2013 r. wznowiono dostawy energii elektrycznej do nieruchomości J. K. (K 74 akt administracyjnych).

W dniu 5 września 2013 r. do Prezesa URE wpłynęło pismo (...) SA z dnia 3 września 2013 r., w którym przedsiębiorstwo poinformowało, że w systemie operacyjnym Spółki zaistniał błąd w danych adresowych klienta – był wprowadzony błędny kod pocztowy (...)-(...) J.. Prawidłowy adres powinien mieć kod pocztowy (...)-(...) J.. Powyższy błąd spowodował, że klient został pozbawiony dostaw energii elektrycznej do lokalu nr (...) przy ul. (...) w W. z naruszeniem przesłanek wynikających z art. 6 ust. 3A Prawa energetycznego. (K 38 – 39 akt administracyjnych).

W dniu 6 września 2013 r. do Prezesa URE wpłynęło pismo (...) Sp. z o.o. z dnia 6 września 2013 r., w którym przedsiębiorstwo to potwierdziło fakt wstrzymania w dniu 19 lipca 2013 r., na zlecenie (...) SA, dostaw energii elektrycznej do nieruchomości wnioskodawcy (K 70 akt administracyjnych).

Pismem z dnia 27 września 2013 r. Prezes URE zawiadomił J. K., (...) SA i (...) Sp. z o.o. o zakończeniu prowadzonego postępowania dowodowego, a także o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy, w terminie 14 dni od doręczenia pisma (K 83 – 83V akt administracyjnych).

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołania nie zasługują na uwzględnienie, gdyż decyzja OWA nr (...) wydana przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w dniu 22 października 2013 r. jest słuszna.

Przede wszystkim należy wskazać, iż w sprawie bezspornie nie dochowano procedury określonej w art. 6 ust. 3a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (Dz. U.2012.1059 j.t.), której to spełnienie warunkuje możliwość wstrzymania dostaw energii elektrycznej do dłużnika - odbiorcy. Wobec tego, że przedmiotowa procedura jest obowiązkowa jej niezachowanie skutkowało stwierdzeniem o nieuzasadnionym wstrzymaniu dostaw energii elektrycznej.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 a w brzmieniu obowiązującym w dniu 19 lipca 2013 r. tj. w dniu wstrzymania sprzedaży energii elektrycznej do nieruchomości J. K. powołanej ustawy przedsiębiorstwa energetyczne, o których mowa w ust. 1, mogą wstrzymać dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w przypadku, gdy odbiorca zwleka z zapłatą za pobrane paliwo gazowe, energię elektryczną lub ciepło albo świadczone usługi co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności, pomimo uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego, dwutygodniowego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności.

Co prawda (...) SA wystawiło dla J. K. wezwanie do zapłaty zaległych należności za pobraną energię elektryczną, jednakże wezwanie to zostało przez przedsiębiorcę błędnie zaadresowane i skierowane na adres ul. (...), (...)-(...) J.

(gmina O.), a nie na adres korespondencji ul. (...), (...)-(...) J. (gmina N.) wskazany przez odbiorcę energii. Co więcej również faktury za pobraną energię, których nieopłacenie stało się podstawą do wystawienia wezwania do zapłaty wysłano na niewłaściwy adres ul. (...), (...)-(...) J. (gmina O.).

W związku z zaistniałą sytuacją faktyczną należało przyjąć, iż J. K. nie został powiadomiony o zamiarze wypowiedzenia umowy przez (...) SA oraz pouczony o dodatkowym terminie do zapłaty zaległości, gdyż nie otrzymał korespondencji kierowanej przez (...) SA w postaci wezwania do zapłaty z dnia 16 kwietnia 2013 r. i 12 czerwca 2013 r. Tym samym nie doszło do ziszczenia przesłanek z art. 6 ust. 3 a ustawy Prawo energetyczne, a przeciwnie uznać trzeba, iż odłączenie lokalu J. K. zlokalizowanego w W. przy (...) od dostaw energii w dniu 19 lipca 2013 r. nastąpiło bezprawnie.

Jeśli chodzi natomiast o kwestię umorzenia postępowania z uwagi na ustanie przyczyny uzasadniającej wydanie decyzji w związku ze wznowieniem dostaw energii elektrycznej do lokalu zainteresowanego J. K. Sąd zważył, iż zaistniała sytuacja w postaci ponownego podłączenia nieruchomości zainteresowanemu nie stanowi o bezprzedmiotowości postępowania i braku podstaw do wydania decyzji. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na przepis art. 8 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne według stanu na dzień wstrzymania dostaw energii elektrycznej, w świetle którego: w sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, umowy o świadczenie usług transportu gazu ziemnego, umowy o świadczenie usługi magazynowania paliw gazowych, umowy, o której mowa w art. 4c ust. 3, umowy o świadczenie usługi skraplania gazu ziemnego oraz umowy kompleksowej, w także w przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii rozstrzyga Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek strony. Z przywołanego przepisu nie wynika, aby dla rozstrzygnięcia o wstrzymaniu dostarczania energii elektrycznej znaczenie miało, czy do ponownego wszczęcia dostarczania energii doszło, czy też nie, a co więcej, aby utrzymywanie stanu wstrzymania dostaw było warunkiem wydania decyzji rozstrzygającej spór o nieuzasadnione wstrzymanie dostaw. Ponadto wznowienie dostaw energii nie zmienia sytuacji faktycznej, iż uprzednio doszło do wstrzymania tych dostaw, a wnioskodawca w takim wypadku może żądać rozstrzygnięcia czy było ono uzasadnione, gdyż może mieć interes prawny w takim korzystnym dla siebie ustaleniu, które stanowić będzie prejudykat dla ewentualnych roszczeń cywilnoprawnych o odszkodowanie.

W świetle powyższego, w ocenie Sądu, bezprzedmiotowości postępowania w sprawie o ustalenie czy wstrzymanie dostarczania paliwa gazowego lub energii było nieuzasadnione nie należy w ogóle utożsamiać ze spornym charakterem sprawy, która to przesłanka odnosi się w art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego tylko do przypadków odmowy zawarcie wymienionych w tym przepisie umów. Zawarcie takiej umowy niweczy spór między jej stronami, ponieważ czyni dalsze postępowanie administracyjne bezprzedmiotowym z uwagi na odpadnięcie jej przedmiotu, którym jest ukształtowanie w decyzji administracyjnej treści stosunku cywilnoprawnego. Inna jest natomiast sytuacja, gdy sprzedawca albo dystrybutor przyznaje, że wstrzymanie dostarczania paliw lub energii było nieuzasadnione. Tego rodzaju przyznanie nie czyni automatycznie bezprzedmiotowym żądania odbiorcy paliw lub energii opartego na przepisie art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego i wynikającego z tego żądania sporu o ustalenie, którego rozstrzygnięcie polega na urzędowym, deklaratoryjnym stwierdzeniu przez Prezesa URE zgodności bądź niezgodności z prawem czynności faktycznej wstrzymania sprzedaży paliw gazowych lub energii. Decyzja administracyjna uwzględniająca żądanie odbiorcy ma istotne znaczenie przy późniejszym dochodzeniu przez niego roszczeń cywilnoprawnych w stosunku do sprzedawcy lub dystrybutora. Z tego powodu ustalenie bezsporności nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw sądowych lub energii nie pozbawia odbiorcy interesu prawnego w żądaniu wydania decyzji w oparciu o przepis art.8 ust. 1 Prawa energetycznego.

Skoro więc zainteresowany J. K., który wniósł o rozstrzygnięcie sprawy na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, nie wniósł o umorzenie postępowania wobec wznowienia dostaw energii do jego nieruchomości należało uznać, że nie ma przesłanek do oceny, iż postępowanie stało się z tego względu bezprzedmiotowe.

Sąd zgodził się z pozwany, iż wskazany przez powoda przykład umorzenia postępowania administracyjnego decyzją Prezesa URE w analogicznej sprawie z 1999r., która to decyzja została utrzymana w mocy przez Sąd Antymonopolowy

w Warszawie, nie może stanowić o powszechnej praktyce orzecniczej w tym zakresie, zwłaszcza, że jak wskazał pozwany decyzja ta była jednostkowa.

Wydając zaskarżoną decyzję Prezes URE działał w granicach swoich kompetencji przyznanych mu w art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego, co wyklucza zarzut jej nieważności z art. 156 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Jednocześnie w sprawie nie zachodziły przesłanki do umorzenia postępowania administracyjnego na podstawie art. 105 § 1 k.p.a.

W świetle powyższego Prezes URE rozstrzygając sprawę nie naruszył wskazanych w odwołaniu przepisów postępowania administracyjnego.

Biorąc powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił wniesione przez powodów odwołania na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. nie znajdując podstaw do ich uwzględnienia.